

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Ing. J. H.**, proti žalovanému: **Generální finanční ředitelství**, se sídlem v Praze 1, Lazarská 7, 117 22, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 9. 2013, č. j. 15 Af 133/2013 - 52,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) ze dne 25. 9. 2013, č. j. 15 Af 133/2013 - 52, kterým byla zamítnuta jeho žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce pro řízení před krajským soudem.

Stěžovatel se podanou žalobou ze dne 6. 3. 2013 domáhal zrušení nebo vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2013, č. j. 43538/12-3410-011826, č. j. 43769/12 - 3410 - 011826 a č. j. 44235/12-3410-011826, kterými byla zamítnuta jeho odvolání proti rozhodnutím Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 14. 9. 2012, č. j. 10158/12-1500-507486, č. j. 10161/12-1500-507486 a ze dne 24. 9. 2012, č. j. 10010/12 - 1500-506476, jimiž byl stěžovatel v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů vyzván k úhradě správních poplatků v jednotlivé výši 300 Kč dle položky 1 odst. 1 písm. a) zákona o správních poplatcích. Stěžovatel totiž požádal o vyslovení neúčinnosti doručení tří rozhodnutí Finančního úřadu v Ústí nad Labem ze dne 20. 6. 2012, č. j. 6645/11-1500-506476, ze dne 26. 7. 2012, č. j. 8206/12-1500-507486 a ze dne 26. 7. 2012, č. j. 8363/12-1500-507486, když provedení

takového úkonu, tj. vyslovení neúčinnosti doručení, podléhá v souladu s příslušným ustanovením zákona o správních poplatcích poplatkové povinnosti ve výši 300 Kč.

Stěžovatel podal žádost o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce pro řízení před krajským soudem. Krajský soud usnesením žádost stěžovatele zamítl.

Proti výše uvedenému usnesení krajského soudu podal stěžovatel včas kasační stížnost, ve které nesouhlasí s posouzením krajského soudu a navrhuje, aby byl od soudních poplatků osvobozen a aby mu právní zástupce byl ustanoven.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [ustanovení § 109 odst. 3, 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud předesílá, že netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem. Vycházel přitom z faktu, že osvobození od soudních poplatků i právo na bezplatné zastoupení se váže k posouzení poměrů konkrétního žadatele. Nesplnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků přitom vylučuje i právo na bezplatné zastoupení (ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s.). Za situace, kdy předmětem kasačního přezkumu je rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost o osvobození od soudních poplatků, by trvání jak na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost, tak i na podmínce povinného zastoupení, znamenalo jen další řetězení téhož problému, resp. setrvání na těchto podmínkách, vzhledem ke specifické povaze napadeného usnesení, by vedlo k popření cíle, který účastník podáním žádosti sledoval a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, zda účastník měl být od soudních poplatků osvobozen či nikoliv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77, www.nssoud.cz).

Podstatou kasační stížnosti je posouzení otázky, zda bylo na místě, aby krajský soud nevyhověl stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků za podanou žalobu proti shora specifikovanému rozhodnutí žalovaného.

Podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. platí, že účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

Krajský soud své rozhodnutí, jímž stěžovatele neosvobodil od soudních poplatků, opřel o závěr, že žaloba nemůže být zjevně úspěšná, neboť stěžovatel napadá úkony správního orgánu, jímž se (toliko) upravuje vedení řízení před správním orgánem, přičemž ze soudního přezkumu jsou takovéto úkony správních orgánů v souladu s ustanovením § 70 písm. c) s. ř. s. vyloučeny. Nejvyšší správní soud se s názorem krajského soudu ztotožňuje.

Otázkou, zda je rozhodnutí o odvolání proti výzvě k zaplacení správního poplatku rozhodnutím způsobilým soudního přezkumu, se již v minulosti Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval (např. rozsudek ze dne 20. 1. 2005, č. j. 2 Azs 252/2004 - 93, rozsudek ze dne

pokračování

28. 2. 2006, č. j. 1 As 4/2004 - 75); ani ve věci nyní projednávané neshledal soud důvodu se od své dosavadní judikatury odchýlit.

Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže je podle tohoto zákona nepřijatelný, přičemž ustanovení § 68 písm. e) s. ř. s. stanovuje, že žaloba je nepřijatelná tehdy, domáhá-li se žalobce přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.

Rozhodnutí o odvolání proti výzvě k zaplacení správního poplatku je rozhodnutím, kterým se upravuje vedení řízení před správním orgánem ve smyslu ustanovení § 70 písm. c) s. ř. s. a je tak ze soudního přezkumu vyloučeno. Nenaplnuje totiž definiční znaky rozhodnutí dle ustanovení § 65 s. ř. s., tedy není způsobilé zasáhnout do práv či povinností účastníka správního řízení, který byl k zaplacení správního poplatku vyzván. Takovým rozhodnutím je až rozhodnutí o zastavení správního řízení, které je důsledkem toho, že účastník správního řízení k výzvě správní poplatek nezaplátí.

Nejvyšší správní soud tak stejně jako soud krajský v souzené věci dospěl k jednoznačnému závěru, že jakkoli by v dané věci bylo třeba zvažovat, zda má stěžovatel dostatečné prostředky k úhradě soudních poplatků za podanou žalobu, případně v jakém rozsahu, v žádném případě není splněna druhá podmínka pro osvobození od soudních poplatků, neboť se jedná o případ, kdy podaná žaloba zjevně nemůže být úspěšná. Za „zjevně neúspěšný“ lze přitom považovat takový návrh, jehož neúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností a dokazování zcela jednoznačná, nesporná a okamžitě zjiřitelná. Taková situace nastala i v tomto případě. Bez dalšího dokazování a případných jiných procesních kroků je na první pohled zjevné, že stěžovatel nemůže být ve věci úspěšný (viz též např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2013, č. j. 5 As 47/2013 - 22).

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud rozhodl o neosvobození stěžovatele od soudních poplatků v souladu se zákonem. Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. ji zamítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti zdejší soud rozhodoval podle ustanovení § 60 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, nepřísluší mu proto náhrada nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v tomto řízení žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (ustanovení § 53 odst. 3, ustanovení § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 29. dubna 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu